Zaterdag 16 September 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4310

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Conscientiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Maastricht en Eysden een Oranjezee!

Eerste vrije nieuwsblad verschijnt in Maastricht.

AP-man meldt volledige doorbraak van de Siegfried-linie.

Duitse grens thans op vier plaatsen overschreden.

DE BEVRIJDING VAN MAASTRICHT EN EYSDEN.

Over de bevrijding van Maastricht en Eysden vernemen wij nog de volgende bijzonderheden:

In de boodschappen, die aan de Koningin gezonden werden drukten de inwoners van Maastricht en Eysden hun vreugde en trouw uit en gaven de verzekering van hun vast vertrouwen. „Eysden en Maastricht hopen deze gevoelens tegenover Uwe Majesteit te tonen wanneer Uwe Majesteit weerkeert naar Nederland" besloot het telegram.

De Koningin heeft onmiddellijk langs radio Oranje de inwoners van Maastricht en Eysden geantwoord zeggende:

„Ik stel Uw boodschap ten zeerste op prijs en ik wens u hartelijk geluk, nu gij de eerste twee Nederlandse gemeenten zijt, die bevrijd worden van het juk van den onderdrukker. Ik deel in Uw geluk met geheel mijn hart".

Radio-Oranje heeft Vrijdag een dringende waarschuwing gericht tot de Nederlanders, daar grote versterkingen van de Gestapo het land zijn binnengekomen; vooral de ondergrondse beweging is gewaarschuwd om de grootste voorzichtigheid in acht te nemen.

Intussen is te Maastricht het eerste vrije Nederlandse nieuwsblad op Nederlandse bodem verschenen. Het blad werd gedrukt op de persen van een blad, dat gedurende de bezetting was blijven verschijnen. Zo als men weet zijn alle bladen die onder de bezetting bleven verschijnen verboden en mag alleen sluikpers verschijnen.

De bevolking verdrong zich om de bladen, deze eerste uitingen van de herwonnen vrijheid, symbolen van het einde der onderdrukking.

Toen de Noordamerikaanse troepen Maastricht binnentrokken kregen zij een van de zonderlingste schouwspelen te zien, die zij in deze oorlog konden te zien krijgen. De gehele stad was een zee van Oranje. Niet alleen, dat aan alle huizen oranje-wimpers wapperden maar de Maastrichtse schonen hadden oranje-blouses aan of oranje hoedjes op, terwijl de mannelijke Maastrichtenaars met felle oranje dassen, met grote oranje cocardes of oranjebloemen rondliepen. De mensen zongen „Oranje Boven" en riepen „Leve de Koningin."

Intussen zijn reeds 200 NSBers veilig achter slot en grendel gezet.

Vanzelfsprekend zijn dit alleen de NSB-ertjes van klein formaat. De belangrijkste verraders kozen reeds tien dagen geleden het hazenpad.

Van grote betekenis voor Maastricht is het feit, dat er zo goed als niet gevochten is, daar de Duitsers de stad evacueerden voordat de Noordamerikanen Donderdag aankwamen. De Nederlandse ondergrondse beweging, die reeds in het geheim bewapend was, had de toestand in Maastricht geheel in handen, toen de Noordamerikanen er binnenkwamen.

HET COMMUNIQUE OVER WEST-EUROPA.

Het officiële dagelijkse communiqué van het geallieerde hoofdkwartier in West-Europa luidt als volgt:

„Geallieerde troepen trekken thans in Oostelijke richting langs een front van 800 km. van de Zwitserse grens ten Zuiden van Belfort tot aan de Kanaalkust aan de Scheldemond. Bij de Zwitserse grens trekken de geallieerde troepen van Zuid-Frankrijk op; zij hebben voortgang gemaakt sedert bij Dijon de verbinding tot stand was gebracht met patrouilles van onze strijdkrachten die in het Noorden opereren.

De vijand vecht hard; hij heeft van te voren gereed gemaakte stellingen te zijner beschikking om het Zuidelijk scharnier van zijn terugtrekking naar Belfort te beschermen. Kleine eenheden zijn tot in de omstreken van Faysbirlot gekomen en ten Zuid-Oosten van de stad werd een vijandelijke colonne aangevallen en uitgeroeid.

Ten Noord-Westen van Dijon zijn wij tot aan Montbard in de vallei van de Brenne gekomen zonder veel tegenstand te ondervinden.

In het Noorden van Luxemburg ten Oosten van Sint Veith zetten wij de opmars voort tegen de kazematten van den vijand. Geallieerde troepen hebben Aken aan drie kanten omsingeld, maar zij ontmoeten felle weerstand. Maastricht is bevrijd en onze troepen zijn uit deze stad verder opgerukt.

Châtenois, 10 km. van Neufchâteau, is veroverd en eenheden zijn in de omgeving van Mirecourt. In het Moezeldal zijn wij Nancy en Epinal binnen getrokken. Gevechtsbommenwerpers waren in actie om het vijandelijk vervoersysteem in het Moezeldal in de war te brengen (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 16.9).

DE SIEGFRIED-LINIE DOORBROKEN.

Don Whitehead, die met de Noordamerikaanse troepen in Duitsland oprukt, seint als volgt:

Voortstormend aan een breed front ten Oosten van Aken in een opzienbarende opmars van 24 uren hebben de troepen van het Noordamerikaanse 1e leger de eigenlijke Siegfried-linie door broken. De opmars in Duitsland ging met dezelfde onstuimigheid als die waarmede Frankrijk en België gewonnen werden. De linie was zwak verdedigd op sommige plaatsen en op andere plaatsen werd ontdekt, dat klaarblijkelijke verdedigingsstellingen vals waren. De voetsoldaten werden gesteund door tanks, doch het succes was vooral aan hen te danken.

De aanval op de Siegfriedlinie begon Donderdag. In deze sector is er een dubbele rij defensies — één vóór Aken en de tweede aan de andere zijde.

Men kwam Donderdag door de eerste rij verdedigingswerken heen.

Het voetvolk bleef voortstuwen. Binnen 24 uren hadden de troepen 5500 meter voortgang gemaakt en kwamen zij te staan voor de tweede gordel van kazematten, tanksversperringen en loopgraven.

Een andere afdeling nam de leiding over. Luitenant Frank Kolb had er het bevel over. „Wij dachten dat het met ons gedaan was toen wij oprukten naar de laatste linie van verdedigingswerken", zeide Majoor John Lawton.

„Wij zonden eerst een patrouille naar de linie en dachten dat wij ons gelukkig zouden mogen prijzen indien de jongens terugkeerden. Het eerstvolgende waarvan wij ons bewust waren is dat wij pal midden in de defensies zaten." (Met de Noordamerikaanse troepen in Duitsland, (AP) 15.9).

Waar de verschillende Geallieerde legers in West-Europa aanvallen, laat dit kaartje zien. Het Frans-Noordamerikaanse leger uit het Zuiden heeft reeds aansluiting gemaakt met de Noordamerikanen verder ten Noorden. Men nadert Belfort. Verder ten Noorden hebben Pattons troepen Epinal en Nancy genomen. Het Noordamerikaanse 1e leger, dat Duitsland binnendringt, vecht om Aken. Dit leger zou de Siegfried-linie doorbroken hebben. Het Britse 2e leger valt aan in de richting van Nederland en het Canadese leger vecht aan de Kanaalkust.

DE VIERDE BREUK IN DE DUITSE GRENS.

Het Noordamerikaanse eerste leger heeft een vierde breuk in de Duitse grens geslagen door het grensdorp Wallendorf te nemen. Dit dorp ligt anderhalve kilometer binnen de grens ten Oosten van Diekirch en halverwege naar Trier en Prum (Geallieerd hoofdkwartier, (AP) 16.9).

BIJ STOLBERG.

Een colonne van het Noordamerikaanse 1e leger, welke Aken voorbij trok heeft de stad Stolberg bereikt aan de hoofdverkeersweg welke naar Keulen leidt, 52 kilometer verder ten Noord-Westen. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 15.9).

BOMBARDEMENT OP VLIEGVELDEN IN HELLAS.

Noordamerikaanse zware bommenwerpers uit Italië hebben drie vliegvelden in het gebied van Athene aangevallen, welke alle vol Duitse transportvliegtuigen waren, welke bedoeld zijn voor de ontruiming van het militaire personeel.

De Raf had deze vliegvelden reeds twee nachten achtereen aangevallen. 250 Tot 500 Vliegende Forten en Liberators strooiden scherfbommen op de vliegvelden Kalamaki, Tatoi en Eluisis met — wat officieel genoemd werd — goede resultaten. De duikbotenkooien te Salamis op het eiland voor de haven van Piraeus werden ook gebombardeerd. De doelen werden goed gedekt door zware brisantbommen (Rome, (AP) 15.9).

DE RUSSISCHE AANVAL BIJ WARSZAWA.

De Russen en Polen hebben de eerste grote bedreiging van vijandelijke mobiele kanonnen voor hun bruggehoofd over de Wisla afgeslagen en zetten de aanval op Warszawa voort. Verkenningen hebben aangetoond, dat het Russische geschut en de luchtmacht de nazie-troepen reeds verdreven hebben uit een strook van 90 meter tussen de Westelijke oever van de Wisla en de eerste rij gebouwen van Warszawa. Men gelooft intussen, dat er felle gevechten zijn uitgebroken in verschillende sectoren van het Oostfront, waarbij het initiatief geheel in handen van het Rode leger is. De voorbereidingen zouden gereed zijn voor de herfst- en wintercampagne (Moskou, (AP) 16.9).

DE STRIJD IN CHINA.

Spencer Moosa seint uit Tsjungking:

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat Tsjang Kai Sjeks troepen uit China aansluiting gemaakt hebben met Stillwells strijdkrachten in Birma en dat de Chinezen doorgebroken zijn in Wengtsjow, de haven in de provincie Tsjekiang, op 360 kilometer ten Zuiden van Sjanghai. Er worden echter tegenslagen gemeld aan verschillende verspreid liggende fronten. De Japanners, die uit het schiereiland Hoihong in de Zuidelijke provincie Kwantung oprukken, hebben Limkong veroverd waar vijf verkeerswegen samenkomen. Zij vorderden ook op dreigende wijze aan een front van 130 kilometer in de richting van Kweilin, het strategische centrum in de provincie Kwangsi in Zuid-China. Zij bereikten de buitenste defensies van Paotsjing op 100 kilometer van Kweilin. Er woeden straatgevechten in Wengtsjow (Tsjungking, (AP) 15.9).

DITA PARLO GEARRESTEERD.

De Duitse filmster Dita Parlo uit 'De grote illusie' is te Parijs in hechtenis gesteld (Parijs, (AP)

Het nieuws van vandaag.

Het is alles vreugde en blijdschap in Maastricht en Eysden, de twee eerste bevrijde steden van Nederland. Overal ziet men oranje en de vlaggen wapperen van de huizen. De Geallieerde troepen worden uitbundig verwelkomd, doch deze laten zich niet ophouden en snellen den Duitser achterna op zijn vlucht naar het Noorden. Men rukt voorbij Maastricht op, volgens het communiqué van Eisenhower, dat eerst hedenmorgen officieel de bevrijding bekendmaakte.

De Duitse grens is nu op vier plaatsen overschreden en Aken is practisch geheel omsingeld. De correspondent Don Whitehead seinde gisteravond in een spoedtelegram, dat de Siegfried-linie thans geheel doorbroken is door de Noordamerikanen en dat men Stolberg bereikt heeft aan de verkeersweg tussen Aken en Keulen. Het Geallieerde Hoofdkwartier laat niets los over de verrichtingen in Duitsland, doch verklaart, dat langs een front van 800 kilometer — van de Zwitserse grens tot aan de Schelde-monding — de Geallieerde legers Oostwaarts aanvallen.

De troepen van Generaal Patton hebben Nancy en Epinal bevrijd. Een vijandelijke colonne werd uitgeroeid; er bleef practisch niets van over.

Volgens onbevestigde berichten hebben de Canadezen langs de Kanaalkust de Nederlandse grens bereikt bij Zeeuws Vlaanderen, doch hiervan is nog geen bevestiging.

De strijd om Brest, dat ver achter het front ligt, heeft zijn hoogtepunt bereikt. Men vecht van straat tot straat om de nazies te verdrijven, die enorme vernielingen in de haven hebben aangericht.

Op Londen en Zuid-Engeland vielen weer vliegende bommen, die vermoedelijk door vliegtuigen werden gelanceerd. Mogelijk zal dit de regering helpen om de stroom van terugkerende Londenaars te stremmen. De Duitsers maken ook melding van een geheim wapen, bestaande uit snelle motorboten geladen met ontplofbare stoffen, welke per radio bestuurd worden. Dit wapen zal wel weinig succes kunnen hebben, aangezien het stuk geschoten wordt voordat het zijn doel bereikt.

De Finnen, die thans aan de rand van de oorlog met Duitsland zijn, hebben de wapenstilstandsvoorwaarden gisteravond in Moskou ontvangen. Premier Hackzell kreeg een beroerte voordat hij bij Molotov kwam en zijn toestand is ernstig.

DE KRONIEK DER VICTORIE

10 September — Luxemburg bevrijd.

11 September — Roosevelt en Churchill komen te Quebec bijeen. De Geallieerde troepen trekken Duitsland binnen uit het Westen. Een deel van de Maginot-linie bezet. 175 Duitse vliegtuigen vernield bij luchtaanvallen op Duitsland.

12 September — Le Havre valt in handen der Geallieerden.

13 September — Tito's troepen maken aansluiting met de Russen.

14 September — Het Geallieerde Hoofdkwartier meldt de overschrijding van de Nederlandse grens op twee plaatsen. De eerste rij defensies van de Siegfried-linie doorbroken. Noordamerikaanse troepen landen op de Palau-eilanden en op Morotai. Talrijke Japanse schepen en vliegtuigen vernield.

15 September — Maastricht, de eerste provinciale hoofdstad van Nederland, bevrijd.

* * *

Wel lang hebben wij gewacht en gehoopt alvorens wij bovenstaand lijstje met zovele belangrijke gebeurtenissen konden opnemen aan het begin van onze Kroniek der Victorie. Na vijf jaren oorlog, na vier jaren bezetting, kan eindelijk gemeld worden, dat de invasie van Duitsland en de bevrijding van Nederland begonnen is.

Hoe blijde zullen thans de 66.000 inwoners van Maastricht zijn, dat zij zich vrij op straat kunnen bewegen, vrij mogen spreken en schrijven, zonder die voortdurende angst voor de wraak des vijands welke hen zo lang gekweld heeft. Dag na dag, sedert de landingen in Normandië, hebben de bewoners van Nederlands Zuidgrens de oren gespitst om het eerste geluid van de naderende Geallieerde legers op te vangen. Bij de doorbraak over de Seine naar het Noorden, waarbij Brussel en Antwerpen snel van de nazies gezuiverd werden, scheen het alsof de vijand even snel uit Nederland geworpen zou worden, doch de verdedigingslijn, welke langs het Albertkanaal was gelegd alsook de noodzaak om de verbindingslinies te versterken, belettede dit.

Thans is ook deze linie doorbroken en hebben de Geallieerde troepenmachten, voorafgegaan door de Prinses Irene Brigade, de grond van Nederland betreden.

Er zal nog hard gevochten moeten worden voordat ons land geheel vrij is, want de vijand heeft nog uitmuntende natuurlijke hindernissen voor ons in de waterwegen, die Nederland doorkruisen. En vooral zal de vijand trachten Vlissingen en Rotterdam tot het uiterste te verdedigen om het gebruik van deze havens alsmede Antwerpen aan de Geallieerden te ontzeggen.

Wij geloven echter, dat dit de uiteindelijke val van Duitsland niet zal uitstellen. De hoofdaanval der Geallieerden komt toch tegen Duitsland zelf en zodra de Siegfried-linie geheel doorbroken is zal ook Nederland spoedig vrij zijn. Het Noordamerikaanse leger, dat in zijn opmars naar het Ruhrgebied de stad Maastricht bevrijdde, heeft al de eerste rij verdedigingswerken van de Siegfried-linie doorboord.

Zelfs zou het de tweede gordel doorbroken hebben, doch dit is nog niet officieel bevestigd.

De forten en versperringen bleken niet opgewassen te zijn tegen het vuur van de Geallieerde tanks en kanonnen. Muren van twee meter dikte zakten ineen op de hoofden der verdedigers; stalen deuren scheurden open voor het gehamer der moderne krijgsmiddelen.

Langs de Rijn zullen de Duitsers stand houden, zeggen nu de propagandisten. Wij zullen zien, doch weten wel, dat niets onze jongens zal kunnen tegenhouden bij hun opmars naar het hart van Duitsland.

Wij willen niet op de zaken vooruitlopen, doch het is goed eens de blik te laten gaan over de mogelijkheden, die zich zullen openen bij een volledige doorbraak van de Siegfried-linie.

Bij Aken wijst de Noordamerikaanse speerpunt reeds in de richting van het Ruhrgebied, waar de nazies hun belangrijkste industrieën hebben. Na Aken is Keulen, in deze richting het grootste doel en indien de Geallieerden de Rijn in dit gebied kunnen oversteken, kan verwacht worden, dat men Noordwaarts zal oprukken in de richting van Bremen om deze grote Duitse haven te bezetten en tegelijkertijd tevens alle nazies af te snijden die zich nog in Nederland bevinden. Een colonne kan ook in de richting van Hannover en Berlijn kunnen zwenken langs de grote spoorlijn.

De verovering van Bremen zal wel snel gevolgd worden door de verovering van Hamburg en de afsnijding van Denemarken van Duitsland. Tot nu toe hebben Eisenhower en zijn onderbevelhebbers steeds getracht grote groepen van den vijand in te sluiten en deze dan op te ruimen. Als men eenmaal diep in Duitsland is zal men zeker niet afzien van deze doortastende tactiek, welke in Frankrijk en België zulke mooie resultaten heeft opgeleverd.

De Russen hebben deze methode ook op grote schaal toegepast in de Oostzee Staten en in de Balkan, waarbij zij nog geholpen werden door de capitulatie van Finland, Roemenië en Bulgarije. In de Oostzeestaten schijnen de Duitsers besloten het uit te houden, doch er zijn tekenen, dat zij zullen trachten hun troepen in het Zuiden van de Balkan door de lucht te ontruimen. De Geallieerde luchtmacht heeft de laatste dagen ten minste hevige aanvallen gedaan op de vliegvelden bij Athene waar grote transportvliegtuigen aangetroffen werden. Hoe wijs de beslissing der Geallieerde oorlogsleiders geweest is

Maastricht Bevrijd.

Wij weten niet of het met de klokken van de eeuwenoude Sint Servaas gegaan is als met zooveel duizenden andere kerkklokken in ons goede Vaderland, die door den overweldiger, voor wien niets heilig is, zijn weggevoerd, om tot kanonnen te worden omgesmolten.

Zoo niet, dan hebben ze zeer zeker vandaag met haar machtige metalen stemmen het blijde nieuws verkondigd: Maastricht is vrij, — en de vreugde losgeslagen uit de harten, die door het onzegbaar leed van ruim vier bezettingsjaren waren dichtgeschroefd.

Maastricht, de eerste stad van Nederland, — de eerste van de provinciale hoofdsteden, is vrij.— Gode zij dank. Van Maastricht begint de Victorie.

Het is ons niet mogelijk de vreugde te meten en in te denken, evenmin als het ons mogelijk is de diepte te peilen, van het leed, dat gedurende de jaren van beproeving geleden is.

Maar wel weten wij, dat om uiting te geven aan hun vreugde en dankbaarheid, de goede trouwe Maastrichtenaren, — „trouw aan plicht en trouw aan God" — zooals het in het mooie, door den dirocteus van de „Maastrechter Staar" gecomponeerde Limburgsche Volkslied zingt, de welgewijde beuken van de St. Servaas gevuld zullen hebben.

De machtige Sint Servaas, — het hart van Maastricht, waarom zich geheel het leven van Maastricht concentreert, — zal weerklonken hebben van het danklied, dat uit de monden en de harten van duizenden zal hebben opgestegen: TE DEUM LAUDAMUS.

En met van diepe ontroering trillende lippen zal er gebeden zijn, — heel innig en vurig: Dank, o God, dat de dagen van lijden en beproeving voorbij, — en dat wij weer vrij zijn. Geef, dat spoedig het uur der vrijheid moge slaan voor geheel ons dierbaar Vaderland, — en dat dan Hare Majesteit, onze zoo beminde en geëerbiedigde Koningin, weer naar Haar Land en Volk moge terugkeeren, — en heerschen over een in vrijheid tot een nieuw leven herboren Nederland.

Moge het zijn: Van Maastricht begint de Victorie.

En moge dan heel, heel spoedig weer, de Nederlandsche driekleur vrij uit wapperen over de steden en dorpen en landouwen van ons dierbaar Vaderland, — en onder den zegen van den Goeden God en de wijze leiding van onze dierbare Koningin begonnen worden aan den opbouw van een nieuw en goed en gelukkig Nederland.

Daarvoor bidden wij dagelijks heel vurig, — wij met onze Priesters en Religieuzen en kinderen en met geheel ons geloovig Volk.

† fr. P.I. Verriet,
Vic. Ap. van Curaçao.

om geen strijd te gaan voeren in de met eilanden bezaaide Aegeische Zee blijkt nu wel.

Iets anders is het in de Stille Oceaan waar de Geallieerden wel verplicht zijn zich een weg te banen door de eilandengroepen, welke de grote Japanse bezittingen beschermen. Doch men heeft hier evenmin de moeite genomen om alle eilanden en atollen stuk voor stuk aan te vallen. Slechts enkele sterktepunten werden genomen in elke groep en aangezien de Noordamerikanen zowel het overwicht op zee als in de lucht hebben kon de opmars worden voortgezet zonder vrees, dat de vijand de eenmaal genomen doelen weer zou inpalmen.

Op Nieuw Guinea nam MacArthur slechts enkele punten op de kust zonder zelfs te trachten de ingesloten Japanse strijdmachten op te ruimen. Als deze geen voorraden en versterkingen meer ontvangen van het moederland zullen zij vanzelf verzwakken en later met des te meer gemak uitgeroeid worden.

MacArthur heeft zich de Philippijnen tot zijn doel gesteld en dezer dagen is hij er weer veel dichter bij gekomen. Met Admiraal Nimitz werd onlangs bij de conferentie te Pearl Harbor — waaraan ook President Roosevelt deelnam — afgesproken hoe dit zou geschieden en men ziet hoe hun strijdkrachten samen optrekken naar de Philippijnen.

Reeds op 3 Juni spraken wij in deze Kroniek de mening uit, dat MacArthur in de opmars naar de Philippijnen zou landen op Halmahera of Morotai in de Molukken.

Het blijkt, dat de Generaal het grotere Halmahera heeft laten liggen en het kleinere Morotai heeft uitgekozen. De Japanners zijn blijkbaar verrast hierdoor, doch de beslissing ligt echt in de lijn van MacArthur.

Hoewel Morotai met zijn oppervlakte van 1800 vierkante kilometer ruim viermaal zo groot is als Curaçao, zal MacArthur er niet die zorg voor vijandelijke overvallen in acht behoeven te nemen als hij gedaan zou moeten hebben bij een landing op het grotere Halmahera. Zijn doel is voornamelijk om er vooruitgeschoven luchtbases te hebben teneinde latere verrichtingen in de Philippijnen te dekken.

De landingen welke de troepen onder Nimitz op de Palau-eilanden uitvoerden, hebben niet alleen ten doel luchtbases nabij de Philippijnen te veroveren, doch ook om er de Japanse vlootbasis over te nemen. Reeds een week lang zwierf de vloot van Admiraal William Halsey rond in dit gebied.

De marine-vliegtuigen, die onder bevel staan van Schout bij Nacht Charles A. Pownall, hebben hier herhaald wat zij bij de invasie van de Marianen deden. 500 Japanse vliegtuigen werden vernield en 135 schepen — groot en klein — stuk gebombardeerd of getorpedeerd.

Schout bij Nacht Charles A. Pownall.

Voor Japan, dat reeds een ernstig tekort aan scheepsruimte heeft, is dit een gevoelige klap en nog moeilijker dan tevoren zal de vijand in staat zijn de verbindingen tussen de vele eilanden te onderhouden.

Nu Duitsland zijn Lebensraum ziet teruggebracht tot het eigen Reich krijgt ook Japan het steeds benauwder. Veel goeds voorspelt de laatste conferentie van Roosevelt en Churchill te Québec ook niet voor het land van de Rijzende Zon en er wordt zelfs gezegd, dat niemand minder dan Generaal Eisenhouwer uiteindelijk de aanval op Japan zelf zal leiden.

Zijn moeizame vorderingen in China kunnen Japan niet meer redden en de kliek van Tokio weet evengoed, dat de Keizer er niets aan zal kunnen doen wanneer de Geallieerde macht in haar geheel naar Azië wordt overgeschakeld.

Een batterij van 105-mm. howitzers, welke bediend wordt door de eerste afdeling artillerie, gevormd door Noordamerikaanse kleurlingen, treedt in actie aan het Italiaanse front.

Buitenland

DE AANVAL OP PALAU.

De Noordamerikaanse stoottroepen zijn tegen een krachtig verzet geland op de formidabele Palau-eilanden voor de Philippijnen. Zij blijven aan land stromen in een gecoördineerde aanval van land-, vloot- en luchtstrijdkrachten. De soldaten en mariniers onder bevel van Generaal Majoor Julian O. Smith kwamen in de Palau-groep gelijktijdig aan land als de strijdkrachten van Generaal MacArthur op Morotai bij Halmahera op 500 kilometer ten Zuiden van de Philippijnen, welke tevoren vier dagen lang werden aangevallen door vliegtuigen van vliegdekschepen, die 501 Nipponese vliegtuigen vernielden en 173 schepen.

De eerste communiqué's, die de invasie bekendmaakten, gaven te kennen, dat de verrichtingen bevredigend verlopen. Vliegtuigen van vliegdekschepen en oorlogsschepen van Admiraal William Halsey's derde vloot bestoken Palau om steun te bieden aan de landingsverrichtingen. Aanvallen, welke vóór de invasie werden gedaan, maakten het mogelijk, dat de gevechtseenheden, waaronder de modernste Noordamerikaanse slagschepen, hun doelen van dichtbij konden beschieten. De landingsoperaties worden geleid door Vice Admiraal T. S. Wilkinson. De plaatsen van de landingen werden niet bekend gemaakt, doch de radio van Tokio zeide, dat een landing plaats vond op het eiland Peleliu nabij het Zuidelijk eind van de Palau-groep. Volgens Tokio werd de aanval afgeslagen, waarbij 2500 Noordamerikaanse doden op het strand bleven liggen. Dit is in scherpe tegenstelling met de mededeling van Nimitz, dat de landingen voortduren, „hoewel men een krachtige tegenstand van vijandelijke troepen ondervindt." Nimitz maakte geen melding van tegenstand in de lucht, waardoor men opmaakt, dat bij de aanvallen vóór de landingen de vliegvelden buiten gebruik werden gesteld. Bij de bestoking, welke weken lang gaande was, stegen ten leste geen vijandelijke jagers meer op. Babelthuap, Koror, Leleliu en Angaur zijn de voornaamste eilanden in deze groep, welke uit ongeveer honderd bestaat. Alle werden herhaaldelijk genoemd als doelen van de Noordamerikaanse bommenwerpers. Het vliegveld van Peleliu, de kanonstellingen, verdedigingsinstallaties, opslagplaatsen en andere gebouwen op de eilanden werden vooral ernstig getroffen (Pearl Harbor, (AP) 15.9).

DE LANDING OP MOROTAI.

Richard Bergholz, die met de Noordamerikaanse strijdkrachten op Morotai landde, seint als volgt

Er was slechts één slachtoffer bij de Noordamerikaanse landing op Morotai, doch de troepen, die aan land kwamen door het water, boden schitterende mikpunten, hoewel de vijand daarvan geen gebruik maakte. Voor de laatste 45 meter waadden de voetsoldaten door het water dat tot aan de hals reikte nadat de landingsboten tegengehouden werden door de riffen. Er werd echter geen schot gelost. Het enige slachtoffer brak zijn been toen hij in een diep gat stapte. Er is geen teken, dat de Japanners dit tropisch eiland aan het punt van Halmahera nog kortelings bezet hielden (Morotai, (AP) 16.9).

KEI-EILANDEN AANGEVALLEN.

Nederlandse Mitchells en Australische vliegtuigen hebben Woensdag aanvallen gedaan op Langgoer (Kei-eilanden) en op de Gorongi-eilanden. (Aneta).

ZAL FINLAND OORLOG VERKLAREN?

Finland neemt blijkbaar stappen voor een formele oorlogsverklaring aan Duitsland. Het Finse nieuwsblad „Vaestra Nyland" verklaarde, dat de nazie-invasie van het eiland Suursaari (Hogland) in de Golf van Finland de quaestie van diplomatieke betrekkingen had omgezet in een rechtstreekse oorlogsdaad. De Duitse aanval werd niettemin afgeslagen met ernstige Duitse verliezen.

Volgens berichten uit Stockholm schijnen de Duitsers van plan Noord-Finland te blijven bezetten. Het Finse Parlement moet bijeenkomen om een beslissing te treffen (Stockholm, (AP) 16.9).

DE VREDESVOORWAARDEN OVERHANDIGD.

Van betrouwbare zijde wordt vernomen, dat de Russische vredesvoorwaarden Donderdagavond om 23 uur aan de Finse afvaardiging in Moskou overhandigd werden. Kort tevoren had de Finse Premier Hackzell, die aan het hoofd van de afvaardiging stond, een beroerte gehad, doch officiële kringen zeiden, dat dit niets uitstaande had met de vredesvoorwaarden (Helsinki, (AP) 15.9).

WEER VLIEGENDE BOMMEN OP LONDEN.

Vliegende bommen, die mogelijk door vliegtuigen gelanceerd werden, vielen hedenmorgen in Zuid-Engeland en het gebied van Londen aan om de waarschuwing van de regering te onderstrepen, dat het gevaar nog niet geweken is en de geëvacueerde burgers dus niet naar de hoofdstad moeten terugstromen. Een vliegende bom vernielde zeven huizen volkomen; in een ervan werden vijf kinderen en een volwassene gedood, terwijl vier andere personen ernstig gewond werden (Londen, (AP) 16.9).

HULL CONFEREERT.

Cordell Hull heeft Vrijdag geconfereerd met de diplomatieke vertegenwoordigers van zeven Zuidamerikaanse landen in Washington. Waarnemers achten deze bijeenkomst van belang met het oog op de politieke tweespalt tussen de Verenigde Staten en Argentinië. Hull zeide echter, dat het een van de periodieke bijeenkomsten was, waarbij inlichtingen worden gewisseld omtrent de oorlog en na-oorlogse aangelegenheden. Hull ontving de Ambassadeurs van Brazilië, Colombia, Mexico, Uruguay en Venezuela alsook den Chileensen Zaakgelastigde. De nieuwe Chileense Ambassadeur Marcial Mora is op weg om zijn post in Washington te aanvaarden (Washington, (AP) 15.9).

PATCH ONDER EISENHOWER.

Het Frans-Noordamerikaanse 7e leger van Generaal Patch is thans onder het opperbevel van Eisenhower gebracht. Luitenant Generaal Jacob Devers is benoemd tot bevelhebber van de Noordamerikaanse 6e legergroep aan het Westelijk front. Deze groep is samengesteld uit Noordamerikaanse en Franse eenheden.

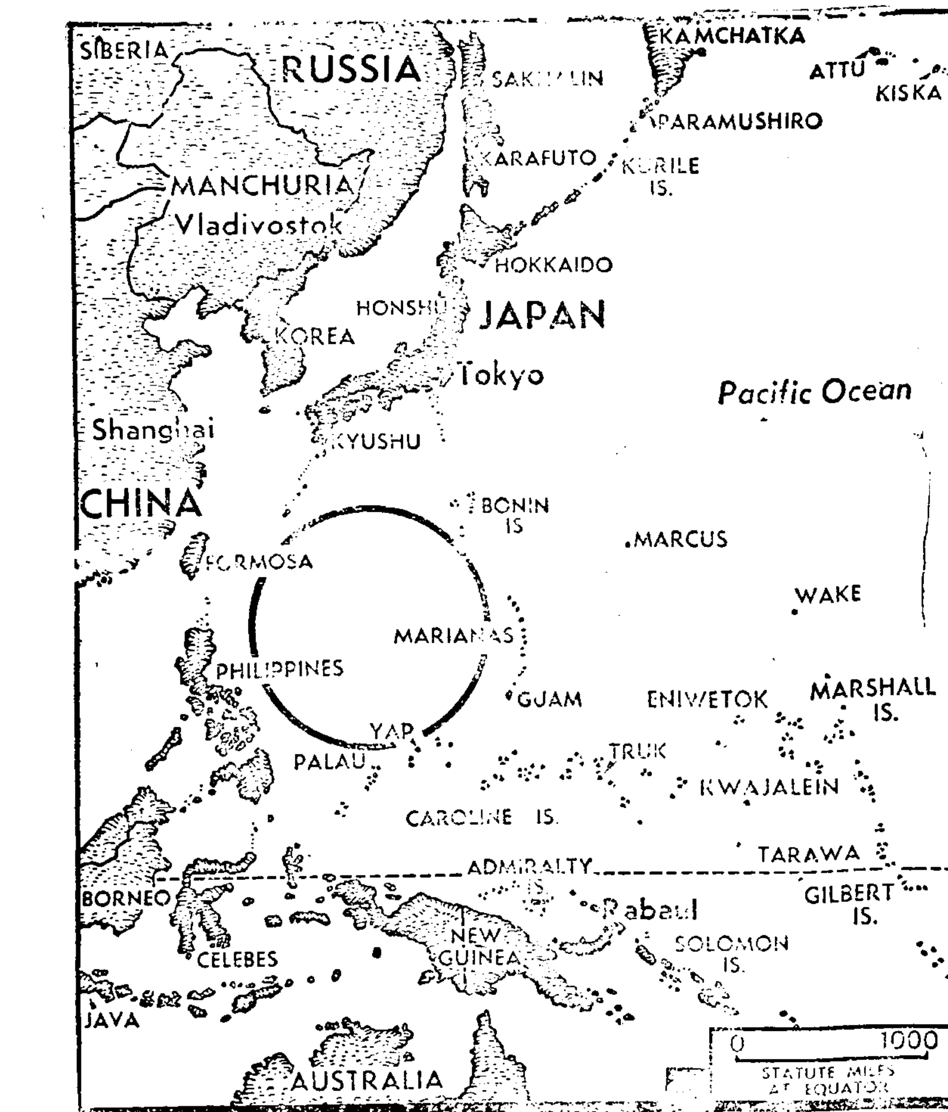
Het 7e leger van Patch behoort blijkbaar tot dit commando, (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 15.9).

HET LEGER VAN PATCH.

Het Geallieerde communiqué uit het Middellandse Zeegebied maakt geen melding meer van het leger van Patch en men acht het waarschijnlijk, dat het thans onder het bevel van Eisenhower gebracht is (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 15.9).

DE ORKAAN.

De grote orkaan van de Atlantische Oceaan heeft zich bij Maine naar zee verplaatst en toog in de richting van St. John (New Brunswick) met achterlating van uitgebreide schade in de Noordoostelijke Verenigde Staten. Er zouden 14 doden zijn als gevolg van de storm en de schade loopt in de millioenen. Alleen in Long Beach (New Jersey) werd meer dan 2 millioen dollar aan vernieling veroorzaakt. Windvlagen van 130 tot 160 kilometer per uur gingen vergezeld van zware regens. Gebouwen werden stukgereten, telegraaf- en telefoondraden werden doorgesneden, bomen werden ontwortelđ en het verkeer werd ontwricht. Men voorspelde, dat de storm St. John zou treffen en door zou trekken naar de Golf van St. Lawrence (New York,

Ten Oosten van de Philippijnen zijn de Noordamerikanen geland op Palau, het eiland Morotai, waar MacArthurs troepen aan land kwamen, staat slechts met een puntje aangegeven, doch de naam staat er niet bij. Halmahera ligt op de evenaar ten Oosten van Celebes en nabij de Noordpunt ervan ligt Morotai.

Men rekene de uitslag niet, doch telle het doel alleenlijk.

door

GEORGE SEPPEN

Reserve Kapitein der Grenadiers, Commandant van het Kamp Savaneta, Aruba.

Indien aan het moderne Noordamerikaanse boek inderdaad slechts één onmiskenbare verdienste mocht worden toegekend, dan zou het ontgewijfeld die zijn van een frappante actualiteit.

Nog luiden de vredesklokken niet over het oude Europa, of de boekenmarkt in de Verenigde Staten roept reeds de herinnering op aan de vervlogen bestuursperiode van een idealistisch man [1]) die als vertegenwoordiger van een jonge en krachtige natie getracht heeft de Noordamerikaanse vrijheidsgedachte in de oude gronden van een vermoeid continent over te planten, echter zonder succes.

Bedoeld wordt de figuur van Woodrow Wilson, eertijds President van de Verenigde Staten van Noord-Amerika, de man, die in 1919 zeide: „there will come sometime, in the vengeful Providence of God, another struggle in which, not a few thousand fine men from America will have to die, but as many millions as are necessary to accomplish the final freedom of the peoples of the world".

Wilson wilde een waarachtige Volkenbond en slaagde niet, het product van zijn geest slaagde evenmin en na twintig jaren ontbrandde opnieuw een strijd waarvan thans — althans in Europa — het einde in zicht is.

Wel zagen wij, Nederlanders van 1919 met nuchtere blik, de ten dode gedoemde pogingen naar de stichting van een — voornamelijk — Europese Statenbond anders in en in een keurige uitgave uit de late dertiger jaren [2]), lezen wij hieromtrent het navolgende:

Nog nimmer stond een vredesconferentie voor een taak als die van Parijs in 1919. Bij haar vergeleken was die van het Wener Congres in 1815 maar kinderspel, want nu moest niet slechts de kaart van Europa, maar die van tekend. Het was haar geweldige heel de wereld nieuw worden geopgave een gedesillusionneerde, volkomen stuurloze mensheid de weg naar een betere toekomst te wijzen. Zij vermocht daaraan niet te voldoen, of beter zij is in haar taak jammerlijk te kort geschoten.

De meest idealistische onder de gedelegeerden, president Wilson, was de eerste, die de hoog gespannen verwachtingen beschaamde. Zijn gebrek aan begrip van de verhoudingen in ons werelddeel was oorzaak, dat de leiding als vanzelf in handen zijner meer gewiekste en minder scrupuleuze collega's overging. Eigen belang beheerste weldra de conferentie, alsof er geen wereldoorlog zijn harde lessen had gegeven. Geheime diplomatie, intrigues, persoonlijke ijdelheid, wraakzucht, ten hemel schreiende onkunde wat de brandende quaesties betrof, angst voor een herhaling van 1914 in de toekomst en vrees voor het Bolsjewisme, hebben, met het alles en allen beheersende eigenbelang, de vredesbelangen tot stand gebracht" [3]).

Een kwart eeuw ging voorbij en de objectieve toeschouwers van weleer, die wij Nederlanders waren in 1919, zijn nu belanghebbenden van de eerste orde geworden, omdat wij nu aan den lijve hebben ondervonden, wat het zeggen wil door een meedogenloze vijand te worden beheerst.

Hij, die het bovengenoemde boek het licht deed zien, zou, wanneer het in 1945 wederom zou kunnen worden uitgegeven, zeer zeker in deze passage veel veranderen en zij zou aan bitterheid en heilige verontwaardiging wellicht winnen, wat zij aan objectiviteit verliezen zou.

Want in de loutering van het leed wordt de nuchterheid subliem en zien wij ver buiten onze eigen Europese grenzen uit de noodzakelijkheid van een vrede, niet alleen op papier, maar ook naar de geest.

Stond naast Wilson in 1919 de geweldige figuur van Clemenceau en waren de verhoudingen met betrekking tot de gebrachte offers geheel anders dan nu, thans beschikken de Verenigde Staten van Noord-Amerika over een President, die idealisme met nuchterheid paart, al was het alleen maar, omdat hij oorspronkelijk van Nederlandsen bloede is. Bovendien zal de nieuwe vrede tezamen met Stalin moeten worden gesmeed, een man wiens levensgang zeker niet in de richting van een zwevend ideaal heen wijst.

Wanneer daar bij ook nog wordt gelet op de incorporatie van het sublieme Albion, dat alle offers gebracht en gedragen heeft, bijna tot het onbegrijpelijke toe, dan mogen wij geloven, dat de nieuwe vrede geen zwevende vrede, maar een hecht en sterk bestand kan zijn, mits daarbij geluisterd wordt naar Gods wil, die geen offers verlangt om der mensen glorie, maar die al het kwade ten goede gekeerd wil zien.

Zelfs met een goede vrede in Europa zijn wij er niet, zolang in Azië de strijd nog onverminderd voortwoedt en een Aziatisch volk zijn dictatoriale lusten botviert in een ander deel van ons grote Nederland.

Want zonder Nederlands Oost-Indië is onze vreugde niet volkomen en zijn onze plannen niet compleet. Ook daar moet onze driekleur opnieuw worden geplant. Niet ter mutatie van een overheersing, maar ter voldoening aan de wens van Hare Majesteit onze Koningin, die een herenigd Nederland wil zien, bestaande uit zelfstandige gewesten, saamgebonden in een historisch verband en bestuurd naar eigen smaak en traditie onder één Kroon en onder één vlag.

Ter handhaving van het oudste deel, heeft het Europese Nederlands volk zulke onnoemelijke offers gebracht. Zou het niet aan ons zijn in Nederlands West-Indië, om ten aanzien van dat andere deel van het Nederlandse Rijk het onze te doen?

In dit historisch tijdsgewricht is het persoonlijk offer een onmisbaar element.

Moge het gewest Curaçao dit ten volle begrijpen in die echt Nederlandse zin, dat de „cost ook in dezen voor de baet uitgaat".

Geld en goed zijn waardevolle bijdragen geweest van Curaçao aan het moederland en zullen ongetwijfeld gewicht in de schaal leggen, wanneer de volksmening spreken gaat, maar in een strijd, waarin het om meer dan uiterlijke zaken gaat, waarin de fundamenten van de gemeenschap dreigden te scheuren, waarin het gebouw der Europese cultuur werd ondermijnd, waarin zelfs de religie werd aangetast, in zulk een strijd worden andere offers gevraagd.

Men begrijpe, waarop wij doelen en waarin Suriname zijn aandeel op zulk een uitnemende wijze heeft gebracht.

Niemand verwacht van de jonge Curaçaose Weermacht praestaties, die nu eenmaal verre boven haar krachten uitgaan.

Ieder begrijpt, dat de militaire potentie van dit jeugdig Instituut vrij gering is.

Maar dit neemt niet weg, dat geen gelegenheid mag worden voorbij gegaan om te tonen — na bekendmaking van voorwaarden en een volledige bestaanszekerheid, ook voor achter te blijven gezinnen en betrekkingen — dat offervaardigheid ook in dit deel van ons Nederland, in beginsel aanwezig is en dat ook hier geldt, dat oude en wijze woord:

„Men rekene de uitslag niet, doch telle het doel alleenlijk."

1) „Woodrow Wilson" by Gerald W. Johnson, Edited by Harper and Brothers.

2) „De Pelgrimstocht der Mensheid," Dr J. W. Berkelbach van der Sprenkel, Uitgever W. de Haan N.V. te Utrecht.

3) Hoofdstuk VI, pagina 712 e.v.

Los sucritos pasan por la pena de participar el fallicimiento de su querida hija la Srta. Rosa Isabel Jantje Leito acaecido en Sto Dommingo Ciudad Trujillo 7 del corriente.

ELADIA JANTJI
JOZEF E. JANTJI.

NEDERLAND

Rauter heeft bevel gegeven aan de SS-troepen in Nederland om op elke samenscholing van meer dan vier personen te schieten.

— Van de Nederlandse grens wordt gemeld, dat de Duitsers nu wanhopig wachten om genoeg troepen bij elkaar te krijgen voor het bemannen van de Maas-Waal-Rijnlinie. Maar rapporten die uit Nederland doorfilteren melden, dat de Duitsers met de hun ter beschikking staande middelen ten hoogste in staat zullen zijn de geallieerde opmars te vertragen.

— Volgens onbevestigde berichten zijn de dijken van Maas en Waal door de Duitsers doorgestoken.

— De BBC heeft uit Stockholm bericht ontvangen, dat het Duitse vervoersysteem in Nederland geheel ontredderd is door de aanvallen van de geallieerde luchtmacht.

— Gisteren hebben wij al bericht, dat Noordamerikaanse troepen en binnenlandse strijdkrachten van Nederland Maastricht en Eysden hebben bevrijd. De Aneta-correspondent Robert Kiek trok met het eerste bataljon de stad binnen. Hij seinde dat de bevolking zeer verheugd was en dat telegrammen werden gestuurd naar Hare Majesteit Koningin Wilhelmina en naar President Roosevelt. (Aneta)

NIEUW GELD VOOR NEDERLAND.

Zijne Excellentie Ir. Johannes R. J. van den Broek, Minister van Financiën heeft over radio-Oranje een oproep gedaan aan de Nederlanders om zowel Frans als Belgisch geld aan te nemen van de geallieerde troepen, die door hun snelle opmars nog niet in het bezit konden worden gesteld van Nederlands geld. Hij zei verder dat de troepen weldra in het bezit gesteld worden van Nederlandse bankbiljetten, die in de Verenigde Staten gedrukt zijn en van muntstukken, die eveneens daar gemaakt zijn.

De Minister kondigde aan dat de koers is vastgesteld op 18,70 Franse Frank voor een Gulden en 16,50 Belgische Frank voor een Gulden.

De koers ten opzichte van het Engelse Pond zal dus zijn 10,691. De bankbiljetten zijn ten bedrage van 1, 2,50, 10, 25, 60 en 100 gulden. De zilverstukken zijn van 10 cts, 25 cts en 1 gulden. (Aneta)

Laatste nieuws

— De Franse Minister van Financiën heeft verklaard, dat vier jaren van Duitse bezetting Frankrijk het aequivalent van 18.000 millioen dollars gekost hebben, doch dat de bevrijding een verbetering in de financiën gebracht heeft en de vooruitzichten goed zijn. „Het publieke crediet is intact", zeide hij. „De waarde van de franc is krachtig verdedigd in het internationale veld."

— Men verwacht, dat Generaal Draja Mihailovitsj spoedig gevangen zal worden, aangezien zijn Serbische Tsjetniks thans ingesloten zitten tussen de Duitsers en Tito's Partijgenoten, die zouden zijn opgerukt tot de rivier de Morava op 300 kilometer ten Zuiden van Beograd in het hart van het gebied, dat drie jaren lang door Mihailovitsj beheerst werd.

— Generaal Pattons troepen hebben de 112e Duitse brigade pantserstrijdkrachten en de Duitse 16e infanterie als gevechtseenheden uitgeroeid in het gebied van Epinal.

— Het Geallieerde 7e leger heeft 72.000 gevangenen genomen sedert de landing in Zuid-Frankrijk en heeft 8 Duitse generaals gedood of gevangen genomen. De Franse troepen van het 7e leger namen 49.500 van het totale aantal gevangenen voor rekening.

Par Excellence en per sé.

Om met den welbeminden veel gehekelden Jan Greshoff te spreken nadat N.V. Querido in New York ons eerst litteratuur heeft gebracht (Tjip), heeft het ons nu lectuur geleverd, met een boek van A. Viruly [1]) en een boek van Fabricius [2]). Beiden zijn vlotte penners. Beiden schrijven vaderlandslievend.

Over de liefde zal men het ook wel nooit eens worden. De liefde van Hadewych was alles behalve nationaal. Maar hoe gaarne ziet men deze bloem bij de erfenis der vaderen, althans der moederen. Guido Gezelle was uiterst Vlaams-gezind en Karel van de Woestijne was het Vlaamse landschap zeer gezind, maar bemoeide zich niet met de Vlaamse quaestie.

Als men bij dezen uitroept: „Wat een dichters", dan denkt men niet in de eerste plaats aan hun vaderlandsliefde.

Een boek als dat van Fabricius dat de bedoeling heeft om te glorieren met Nederlandse moed en kunne (het handelt over een ondergrondse of liever een rimboese actie tegen de Japanners in Oost-Indië) wendt zich toch meer tot ons keukenmeidenhumeur dan tot onze fijnere instincten. Het is voor mij onmogelijk te beoordelen of het voor vele of voor weinige mensen aangename lectuur is. Litteratuur is het niet.

Het boek van Viruly was al geschreven en gedrukt vóór de oorlog en is dus minder opzettelijk op de hoge borst van het vaderland kloppend.

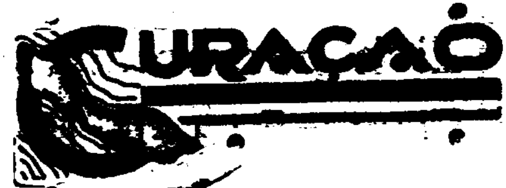
Viruly kan wel schrijven, maar hij schrijft voor de goêgemeente, zonder te willen inzien, dat deze uit, in de grond van de zaak, zeer menselijke wezens bestaan. Hij wil niet dieper en gaat niet dieper, hoewel het niet zeker is dat hij niet zou kunnen. Zijn reizen als lid van de bemanning der K.L.M. vliegtuigen heeft hem geleid tot een aantal korte verhalen in de trant van pentekeningen, die echter te anecdotisch zijn gebleven, omdat personen en gebeurtenissen niet op een belangrijke ondergrond in Viruly zelf zijn gezet. Viruly heeft dit niet gewild, indien hij het al gekund zou hebben. Daardoor werd ook zijn boek lectuur, die blijkbaar graag gelezen wordt. Deze uitgave is namelijk een derde en herziene druk.

Ik noemde bovenaan enkele namen, grote namen van vaderlandse schrijvers per excellence. Fabricius en Viruly zijn het persé. Ik prefereer de eerste. Anderen de tweede.

L. T.

1) A. Viruly, verrassende ontmoetingen,

2) Johan Fabricius, Nacht over Java, beide uitgegeven door Querido te New York.

DE JEUGDBLADEN OP CURAÇAO.

In Klein maar Dapper, het maandblad van de Schroederschool staat een artikel gewijd aan de jeugdbladen op Curaçao. Men wil eens een vergadering beleggen van alle redacties van Curaçaose jeugdbladen samen. De Snelle Koerier, die dit berichtje overnam, zal er later nog op terugkomen. Op zichelf is het zeker een aardig idee, maar het lijstje van Klein maar Dapper is niet geheel volledig. Het blad geeft: De Snelle Koerier (Thomascollege), De Postduif (Hendrik- en Wilhelminascholen), De Knalpot, (A.M.S.), Volgt Mij (neutrale padvinders), Hoger Op (katholieke padvinders).

Ook de volgende jeugdbladen bestaan nog op Curaçao: Shomer Honoar (Joodse jeugdclub), De Jonge Wacht, het Jeugdblad (Isla), Hou en Trouw (katholiek jeugdblad, veruit het beste van Curaçao), en misschien kan men er nog bij tellen De Klok (oud-leerlingen van Scherpenheuvel).

SURINAAMSE SINAASAPPELEN NAAR CURAÇAO.

Naar „De West" verneemt zal de landbouwvereniging „Vooruitgang" in Suriname binnenkort ongeveer 250.000 sinaasappelen per schoener naar Curaçao verschepen. Wij kunnen hieraan nog toevoegen, dat deze sinaasappelen hier door de Caribbean Sales (A. R. de Rooy) zullen worden gedistribueerd en te koop aangeboden.

„GYDELCRA".

Weer een nieuw blad.

„Gydelcra" is de naam van een nieuw maandblad, dat door de Handelsonderneming Gydelcra wordt uitgegeven onder redactie van den Heer Walter A. Cras. Gydelcra is samengesteld uit de namen van degenen, die de Handelsonderneming vormen: Mevrouw Gysberta, de Heren Delanoy en Cras.

Het nieuwe maandblad is keurig gedrukt op kunstdrukpapier bij De Stad N.V. en bevat verschillende illustraties. De inhoudsopgave vermeldt: Introduccion, educacion, noticia local, disco, noticia extranjera, deporte, poesia, cine, radio, nota social, arte, boeki, lectura, cartas. Een rijke inhoud dus en wij hopen, dat de Heer Cras, die dit eerste nummer inderdaad zeer aardig heeft samengesteld, er ook in zal slagen over de verschillende onderwerpen in zijn vogende nummers een en ander te schrijven. Wij juichen al deze bladen van harte toe, omdat zij een uiting zijn van wat er leeft in ons volk, omdat zij gelegenheid geven gedachten te uiten en het culturele leven van onze samenleving daardoor te verdiepen.

Wij feliciteren den Heer Cras met zijn nieuwe blad en hopen, dat wij het lange tijd op onze redactietafel mogen zien.

ZEVEN MIDDELEN TEGEN DE WARMTE!

Een heet bad werkt verkoelender dan een koude douche.

In de hoop dat u er in deze warme dagen iets aan zult hebben, geven wij hier een aantal practische wenken.

1) De beste methode om de kamers koel te houden is de deuren en ramen wijd open te zetten. Doet nooit de luiken dicht als deze de luchtcirculatie verhinderen. Deze lucht moet altijd langs de onderkant van het raam naar binnen en via de bovenkant naar buiten kunnen.

2) Eet vooral niet te veel vis, sla met eieren en koffie. Een zgeheel ,koud maal' is uit den boze omdat men hiervan, doordat het zo lekker koel is, te veel gebruikt. Rijst, vis en gekookte groenten zijn beter.

3) Hete thee is het beste middel tegen de dorst daar deze drank het bloed van de huidoppervlakte wegtrekt, waar men uiteraard de meeste last van de hitte heeft. Warme baden zijn daarom ook verkoelender dan de koudste douche daar het bloed, na deze afkoeling, sneller gaat stromen om het lichaam weer op temperatuur te krijgen. Verder is een glas water met een paar druppels azijn erin ook uitstekend voor de dorst.

4) Zij, die als het warm is, niet voldoende kunnen transpireren zijn niet gezond. Een Amerikaanse methode om transpireren te bevorderen is het dragen van te voren natgemaakte kledingstukken. Dit mag eigenaardig klinken doch wanneer we een natte doek op ons hoofd leggen, ter verkoeling, doen wij in principe hetzelfde.

5) Wit is de meest geschikte kleed omdat deze de hitte tegenhoudt, daar wit echter wel de zonnestralen absorbeert, hetgeen vooral op nerveuze mensen een verkeerde invloed heeft, dient men hier in tropen ook andere tinten te dragen.

6) De koelste kleuren zijn licht blauw, khaki, grijs, geel, bruin en donkerblauw. Rood geeft op het blote lichaam gedragen, een verkoelend resultaat door dat het met de huid speciale stralen tegenhoudt, zo niet dan is er van verkoeling geen sprake, in tegendeel.

7) En tot laatst, voor ieder die last van de warmte mocht hebben steek de handen uit de mouwen en werk! Want de grootste vijand van de hitte is de arbeid.

(De Snellle Koerier).

GESLAAGD.

Uitslag examens akten L.O. Aug.—Sept. 1944.

Examen Hulponderwijzer(es).

Geëxamineerd: 17 candidaten; afgewezen: 1; geslaagd: 16. t.w. de dames M. C. Maduro, T. P. Palm, M. L. Solagnier en de Heer W. E. Williams, Aruba. De dames A. J. Alberto, A. M. Albertus, V. E. Blume, R. de Castro, G. M. Deville, I. E. Getrouw, R. A. Goilo, V. R. Hermans, V. U. Mambi, P. M. A. Nooijen, A. R. Simons, Curaçao. Mejuffrouw F. M. M. Nicolaas, Bonaire.

Examen Handtekenen L.O.

Geëxamineerd: 7 candidaten; teruggetrokken: 2; afgewezen: 3; geslaagd: 2, t.w. de dames M. P. Langenhuysen en I. R. van Niel-Vigelandszoon, Curaçao.

Examen Handwerken voor Meisjes.

Geëxamineerd: 7 candidaten: afgewezen: 1; geslaagd: 6, t.w. de dames H. A. H. van den Berg, H. F. Emanuels, L. van Drie, Aruba. M. F. Dorothea, P. V. Koenraad, M. J. Nicasia, Curaçao.

Examen Wiskunde L.O.

Geëxamineerd: 3 candidaten: geslaagd: geen.

Examen Engels L.O.

Geëxamineerd: 17 candidaten; afgewezen: 3; geslaagd: 14, t.w. M. H. Biervliet en W. H. Finck, Aruba. Mejuffrouw J. F. E. Booi, P. A. L. Chin-A-Lien, Mejuffrouw J. E. S. Chin-A-Pauw, Mejuffrouw C. F. Corsten, A. L. Hollander, Mejuffrouw R. A. Houtman, Mejuffrouw N. C. van der Linde, A. M. de Mol, B. Ph. Romer, Mejuffrouw N. M. Wekker, Mevrouw M. I. H. Wijbrandus, Mejuffrouw Th. G. Heuvelink.

Examen Spaans L.O.

Geëxamineerd: 7 candidaten; afgewezen: 2; geslaagd: 5, t.w. J. A. van Dijk en Mejuffrouw C. S. Tromp, Aruba. E. F. van Kanten, N. A. Pina en Mejuffrouw E. M. Servage, Curaçao.

Examen Frans L.O.

Geëxamineerd: 6 candidaten; afgewezen: 3; geslaagd: 3, t.w. J. J. Vester, Aruba. H. J. Lemans en R. A. de Rooy, Curaçao.

SNEL SCHAAK-KAMPIOENSCHAP VAN CURAÇAO.

Donderdagavond werden onder grote belangstelling de voorwedstrijden beëindigd. De uitslagen luiden:

Groep E: Rigaud 6½ pnt., Gaertner 6 pnt. Troostprijs O. de Leon.

Groep F: Kisselevich 6 pnt., Joubert 4½ pnt. Troostprijs Singer.

Groep G: Berend 5½ pnt., v.d. Meer 5½. Troostprijs Zuiverloon ron 6 pnt. Troostprijs Grinstein.

Groep H: Hudson 6 pnt., Moron 6 pnt. Troostprijs Grinstein.

Dinsdag, 19 September om 20 uur worden de demi-finales gespeeld. Indeling:

Groep A: Euwe, Gaertner, Groen, Van Lingen, Luyando, Rigaud.

Groep B: Fruchter, Joubert, Kisselevich, Lemmens, Meit, Schob.

Groep C: Berend, Den Houting, v.d. Meer, Martinez, Pang Atjok, v. Tongerloo.

Groep D: Hudson, Kerk, Moron, Mullison, Wiznitzer, Zonenschein.

Reserves: Grinstein, Zuiverloon, O. de Leon, Singer.

VERENIGINGSNIEUWS.

— Katholieke Sport Centrale: Voetbal: Heden middag Wiwa-competitie Sithoos — Economische Zaken (Veeris).

Zondag: 14.15 uur Union La Fama — Republiek; 16.15 uur Ecuador — Jong Bonaire.

IS. KEESING NAAR WASHINGTON.

De Heer Isidoor Keesing, voormalig Directeur van Keesings Historisch Archief te Brussel en sedert zijn komst in Curaçao werkzaam op Aruba en later op Curaçao aan het Departement van Sociale en Economische Zaken, zal komende Vrijdag naar Washington vertrekken. De Heer Keesing is aldaar benoemd aan de Nederlandse Ambassade.

Esnan koe ta suscribi ta participa pa medio di esaki morto di nan kerido jioe

Srta. Rosa Isabel Jantji Leito,

koe a moeri na Sto. Domingo, Ciudad Trujillo, dia 7 di es luna aki.

Eladia Jantji.
Jozef E. Jantji.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:

Telegram Afdeling:
16.9: tel. 307; na 23 uur Thomas, tel. 553.
17.9: Schaap, tel. 353.

Shipping & Supplies:
16.9: tel. 458 en 551; na 18.30 uur Van Leeuwen, tel. 277.
17.9: Gruter, tel. 836.

Scheepvaart Afdeling:
16.9: Hesper, tel. 606.
17.9: De Troye, tel. 724.

Dok Afdeling:
16.9: Van Hasselt, tel. 468.
17.9: Van Hasselt, tel. 468.

Geneeskundige Dienst:
16.9 (13 uur) tot 18.9 (7 uur) Dr. Th. van Erp, tel. 692. Bij geen gehoor tel. 289.

Zangkoor Prot. Gem. Emmastad: Zonder tegenbericht zal de repetitie van Maandag, 18 September worden gehouden in het Jeugdhuis te Rio Canario.

Sociëteit Groot-Kwartier: Alle H.C.A-ers en hun gezinsleden worden verzocht om wanneer het officiële bericht komt, dat Hare Majesteit de Koningin Haar intrede in Nederland doet, aanwezig te zijn in de Sociëteit, ten einde deze biezondere gebeurtenis enigszins feestelijk te gedenken.

EENIGE EN ALGEMEENE BEKENDMAKING.

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroom kwitanties over de maand AUGUSTUS zonder uitzondering voor of op 24 SEPTEMBER betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde KWITANTIES zullen door ons worden geïncasseerd verhoogd met EEN GULDEN incasso-kosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te genoodzaken tot afsluiting over te gaan.

Electriciteitsbedrijf Curaçao